

LENTETIJD

EEN BESCHOUWING OVER HOE EEN WARE
CHRISTEN HET EIGENDOM VAN JEZUS IS, DOOR
HEM VRIJGEKOCHT EN VERLOST.

door

ds. I. Kievit

laatst predikant te Baarn

Gereformeerd Weekblad - 1938

Herschreven en van aantekeningen voorzien
door NordPublisher - 2024

Lentetijd door ds. I. Kievit werd in twee delen gepubliceerd in het Gereformeerd Weekblad op 7 en 14 mei 1938. Dit traktaat is fotografisch overgenomen van de genoemde uitgaven. Deze druk is niet alleen aangepast aan de huidige spelling en zijn verouderde woorden vervangen, ook zijn lange zinnen herschreven en, waar nodig, is het werk van aantekeningen en Schriftverwijzingen voorzien.

© 2024 – **NordPublisher**

NUR 700

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij digitaal, elektronisch, mechanisch door fotokopieën, opnamen, of op enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever: info@nordpublisher.nl.

Lentetijd door ds. I. Kievit, is een beschouwing over hoe een ware christen het eigendom van Jezus is, door Hem vrijgekocht en verlost. De auteur gebruikt Bijbelse beelden om de relatie tussen Christus en Zijn bruid, de Kerk, te illustreren, waarbij de Bruidegom Zijn bruid met liefde en zorg omringt.

Het lenteleven in de genade staat centraal, zoals de natuur in de lente, als een krachtige metafoor voor de voortdurende vernieuwing en bloei die het leven in Christus biedt.

De gelovigen worden aangespoord om in Gods kracht met gewilligheid en ijver de Heere te dienen, deel te hebben aan de vreugde van de Bruidegom, en om de diepte van Gods liefde en genade in hun leven te ervaren.

LENTETIJD.

Hooglied 2 vers 10-13: *Mijn Liefste antwoordt en zegt tot mij: Sta op, Mijn vriendin, Mijn schone, en kom. Want zie, de winter is voorbij; de plasregen is over, hij is overgegaan. De bloemen worden gezien in het land, de zangtijd genaakt, en de stem der tortelduif wordt gehoord in ons land. De vijgenboom brengt zijn jonge vijgjes voort, en de wijnstokken geven reuk met hun jonge druifjes. Sta op, Mijn vriendin, Mijn schone, en kom.*

De lentetijd is weer aangebroken. Dan gaat alles groenen en bloeien in de schepping en de Heere betoont Zijn trouw. Hij verbreekt Zijn verbond niet, eenmaal gemaakt met de schepping, tot aan het einde van deze bedeling.

"Voortaan al de dagen der aarde zullen zaaiing en oogst, en koude en hitte, en zomer en winter, en dag en nacht, niet ophouden".¹ De lente spreekt ons van Gods trouw en goedheid. De lente heeft veel bekoorlijks, ook al schijnt het, dat zwaarmoedige mensen er nog bezwaarder door worden. Hoe schoon klinkt het gezang van de vogels, hoe zijn de velden bekleed met een groen tapijt en de bloemen geuren. De Heere heeft alles schoon gemaakt op Zijn tijd. De zon krijgt

---

¹ Gen. 8:22.

meer kracht en een weelde van scheppings-schoonheid boeit ons oog; onze reuk wordt gestreeld door aangename geuren en ons oor geboeid door schone klanken. De Heere is groot en alle werken Zijner handen zullen Hem prijzen.

Maar het is niet onze bedoeling te mediteren over de schoonheid van de schepping in lentetijd, maar met u te overpeinzen het lenteleven in de genade. Onze tekst leidt ons daarheen, lenteleven in de genade. Zalig, als wij die schone lente kennen in ons hart, die blijde tijd van onbezorgde dagen om de Heere te roemen die ons blijdschap geeft. Moge deze overdenking tot die blijdschap opwekken, naar die vreugde doen verlangen voor het eerst of bij vernieuwing.

U weet, dat het Lied der Liederen, het Hooglied, ons wordt getekend in beelden aan het huwelijksverbond ontleend. Als de verbintenis van de liefde tussen de Heere en Zijn volk, tussen Christus als Bruidegom en Zijn Kerk, en zo tussen Christus en de gelovige. Want de gemeenschap van de Heere Christus met Zijn Kerk wordt ook persoonlijk gekend door de Heilige Geest in gemeenschap met Immanuel.

De bruid van Christus, wat heeft Jezus haar bemind! Hij kocht haar met Zijn bloed, verliet troon en heerlijkheid om haar natuur aan te nemen.

Ach, wat heeft Hem toch bewogen,
En als van Zijn troon getogen,
Om dit alles te ondergaan,
En naar zulk een bruid te staan?
Kon haar schoonheid gunst verwekken,

Of haar liefde 't harte trekken,
Was er adel, goed of eer,
Die behaagde zulken Heer.
't Is, of al en niet vergaarde,
En of hel en hemel paarde.²

Hij koos Zijn bruid uit een lage familie. Want mijn vader was een Amoriet en mijn moeder een Hethietische. Wij waren van God vervreemd en wel zeer ver verwijderd van de schoonheid van een bruidsdochter die zulk een Koning paste.

Maar daarop komen wij nog wel terug. Laten wij eerst de vraag stellen: hoe was de bruid gesteld toen de woorden van onze tekst tot haar kwamen? Zij prees haar Bruidegom. Nu, dan is zij er goed aan toe want helaas, dat doet zij niet altijd. Hoor maar hoe zij van Hem getuigen mag: "Mijn Liefste is gelijk een ree, of een welp der herten; ziet, Hij staat achter onzen muur, kijkende uit de vensteren, blinkende uit de traliën".³

Er wordt gesproken over de snelheid waarmee Hij zich verplaatst, zoals een ree, of welp der herten voortsnelst, zo verschijnt Hij.

Plotseling. Hoe vaardig is Hij de Zijnen steeds ter hulp geweest. En zo mag zij het nu zien door het geloof. Want menigmaal moest zij zuchten in haar leven: "Ai, haast U tot mijn

---

² Dit gedicht is terug te vinden in het boek 'Gods genade verheerlijkt of echt verhaal van geestelijke bevindingen enz. tot eer van God en stichting van den evenmensch' door Geesjen Pamans, 1858.

³ Hoogl. 2:9.

hulp en red!"⁴ Aan de Kerk wordt op eenmaal ontdekt hoe Hij staat achter de muur, kijkende uit de vensters, blinkende uit de traliën. Laat ik het door een beeld toelichten. De kinderen zijn aan het spelen voor het huis. Zij hebben plezier, maar aan vader en moeder denken zij niet bepaald. Ja, zij weten wel dat ze onder hun opzicht spelen, maar slaan er niet bepaald acht op.

Maar opeens gaat vader daar voor het raam staan en zwaait naar de kinderen. Nu wordt het oog van het kind getrokken door het vaderoog. En straks komt vader naar buiten en zegt: zullen we gaan wandelen?

Jezus slaat Zijn volk gade, want Zijn vermakingen zijn met mensenkinderen. Hij houdt steeds een wakend oog over de Zijnen. Immers Zijn lust is aan haar. Hij kocht deze bruid met Zijn bloed en haar kleed weefde Hij op het getouw des hemels aan het kruis.

Hij leeft mee met de Zijnen, en het is Zijn toeleg zich aan het volk Zijner keuze en van des Vaders welbehagen, te openbaren. Hij trekt, als een magneet het ijzer, met Zijn oog het hart en... zij zien Hem op eenmaal; daar staat Hij. Wie dit niet er-voer weet ook niet wat het is. De natuurlijke mens verstaat nu eenmaal niet de dingen die des Geestes Gods zijn en hij kan ze niet verstaan omdat zij geestelijk onderscheiden worden.

Hij kijkt uit de vensters. Hij blinkt door de traliën. Hoe schoon is Hij in welke gedaante Hij zich ook vertoont. Kent u Jezus, des Vaders Zoon? Kom, zeg mij eens hoe Hij u is ontmoet. Mocht u Hem telkens zien in het geloof, in Zijn schoonheid?

---

⁴ Psalm 141:1 (berijmd).

Hoe vriendelijk is Hij. Hij blinkt door Zijn zalving. Die geur moet elk tot liefde nopen. Dan kan het niet anders of wij geven een goede reuk van Christus. Het christendom van onze dagen schijnt weinig van Christus te weten en niet te verstaan wat het zegt Zijn zalving deelachtig te wezen. Dit is een bewijs, dat er weinig waarachtig christendom is. Aan de andere zijde is er veel ijdel roemen in een Zaligmaker die men nimmer nodig kreeg om met God te worden verzoend, staande voor de Rechter van hemel en aarde tegen wie wij hebben gezondigd. Anders toch zullen wij Hem nooit leren kennen. Wie niet de vloek van de zonde kent, hoe zou hij van genade weten? Wie niet door de trekking des Vaders werd geleid tot de Zoon hoe zou hij Hem kennen?

Maar zalig het volk, dat Hem kent en in wier ziel Zijn liefde is uitgestort. Onder mijn lezers zijn er gelukkig nog die met die vermorzelde man, door Gods onweer getroffen, gepijnigd door satan, sprak; ja, het is alles spijsze, spijsze voor dat volk; ja, Hij is dierbaar voorgesteld, maar Hij is niet voor mij. Ik heb Hem niet. De bruid mag Hem hier opmerken en dan wordt de ziel ontstoken naar Zijn gemeenschap. Dichter wil zij bij Hem komen, want al wat aan Hem is, is gans begerlijk. Luister, daar opent Hij zijn gezegende mond om haar toe te spreken. "Mijn Liefste antwoordt, en zegt tot mij: Sta op, Mijn vriendin, Mijn schone, en kom!"⁵

In het Hooglied komt de aanspraak: mijn Liefste dikwijls voor. Zo noemt nu de Kerk haar Zaligmaker. Immers het huwelijk is een uitbeelding van de gemeenschap van Christus met Zijn volk en de enkele zondaar die met Hem wordt

---

⁵ Hoogl. 2:10.

verenigd in huwelijksverbond. Wat heeft Hij moeten lijden en strijden om zich deze bruid te verwerven. Jakob verdroeg om zijn Rachel de kou van de nacht en de hitte van de dag, maar Jezus heeft Zijn hartebloed voor haar gestort om haar vrij te kopen. En... zij begeerde Hem niet. Hij zal haar opheffen uit haar onreinheid en stellen aan Zijn rechterhand. Hij weet haar hart te raken. Deze vereniging is vrucht van keuze. Aan de zijde van Immanuel geschiedde die keuze van eeuwigheid. Toen de Vader haar toewees heeft Hij haar ten volle aanvaard en Hij zal niet rusten totdat het Woord volbracht is: "Kom herwaarts, ik zal u tonen de bruid, de vrouw des Lams".⁶ Straks leidt men haar met staatsie uit haar woning. Hij zal haar tonen aan wereld en hel en voorstellen aan Zijn Vader zonder vlek en rimpel. Maar niemand wordt zalig tegen zijn wil. Hij weet haar hart te treffen, haar ongelukkig te maken in zichzelf. Hij neemt haar hart. Hij wordt ons meer dan tienduizend werelden.

Wij doen hier slechts een greep, want die aanspraak alleen zou overvloedig stof bieden voor een afzonderlijke overdenking. Zalig, wie in recht als kind wordt aanvaard in die Borg en Zaligmaker, wiens zonden zijn vergeven en die van de straf voor eeuwig is ontheven. Maar er is nog een andere zijde in die aanvaarding als kind. De zijde van het recht niet alleen, maar ook van de liefde. Hij is Borg en... Bruidegom. Achter de rechtszaal - als ik zo eens mag zeggen - ligt de trouwzaal. Hij werd ons toegewezen als zielsbruidegom en nu mogen wij weten, dat de Rechter Vader werd en het booswicht kind;

---

⁶ Openb. 21:9.

maar óók mogen wij toegaan in ons Vaders Huis, als bruid van deze Koning.

De keuze moet wederkerig zijn. U kiest mijn hart, onder ramp en smart, voor eeuwig tot zijn Koning. De eerste man, de wet, zoals Paulus daarover schrijft, daaraan is zij gestorven, zo kon zij eens anderen worden. De wederkerige liefde bevestigt dit trouwverbond. Een huwelijk zonder liefde is toch een soort vagevuur boven de grond. Het huwelijk wordt ondersteund, versterkt en liefelijk gemaakt door wederkerige liefde. Hij heeft ons eerst lief gehad en ons van Zijn Geest gegeven. Die mij lief heeft gehad. Ziet, hoe grote liefde ons de Vader gegeven heeft dat wij kinderen Gods genaamd zouden worden. Gelijkerwijs mij de Vader heeft liefgehad, alzo heb Ik u liefgehad!

Deze verbintenis door de aanspraak *mijn Liefste* uitgedrukt, sluit gemeenschap in, in alle betrekkingen. Wel blijft de man het hoofd der vrouw maar het bezit is gemeenschappelijk. De bruid gaf al haar schuldbrieven over en alles wat haar bezoedelde. En Hij maakt haar Zijn schatten deelachtig. Hij wordt haar één en al. Eliëzer gaf als knecht van Abraham in Izaäks naam aan Rebecca zilveren kleinodiën en klederen. Maar meer dan Eliëzer is hier. Zalig zo ondertrouwd te zijn in gerechtigheid en in eeuwigheid. Luister wat een dichter zo teer heeft gezongen:

Hij heeft haar zijns Vaders zegen,
Door gehoorzaamheid verkregen,
Tot den hemel 't recht verdient,
En zijn Vader is haar vriend.

Met al zijn gerechtigheden,
Wilde Jezus haar bekleden,
Als een onbevleete maagd,
Die mee witte kleren draagt.

's Hemels schat van kostelijkheden,
Voor het siersel harer leden,
't Parelsnoer van zijne deugd,
't halssieraad van hare jeugd.

Ook wil Hij haar harte raken,
En haar schoon van binnen maken;
En haar geven eigen deugd,
Die zijn heilig ook verheugt.⁷

Zalige bruid. Verlangt uw hart Hem zo te bezitten, Hem zo te noemen? De Geest der aanneming is haar verlovingsring, en dan door Hem dochter van zulk een Vader. Deze Vader voerde haar toe aan Zijn Zoon en de Zoon stelde haar voor aan de Vader. En nu blijft zij eigendom van beiden. Bruid van de Zoon, kind en dochter van de Vader. Laat dit zo blijven. Concurrentie is er niet en schending van de ene betrekking verstoort noodzakelijk de andere. Zo is het reeds in het natuurlijke leven en in geestelijke verhoudingen nog sterker.

---

⁷ Dit gedicht is terug te vinden in het boek 'De heerlijkheid van den Messias, in deszelfs luister vertoont, Schriftmatig verklaart, en ter oeffeninge der ware Godvrugt toegepaft, uit de voornaamfte en nadrukkelykfte Lofnamen en Gelykenissen enz.' door Wilhelmus Eversdijk, 1735.

Ja, de bruid heeft haar naam verloren. Hoor maar: "Bekent gij hier voor God en Zijn heilige gemeente, dat gij genomen hebt en neemt, tot uw wettigen man..., hier tegenwoordig; en belooft gij hem gehoorzaam te zijn, hem te dienen en te helpen, hem nimmermeer te verlaten, heiliglijk met hem te leven, hem trouw en geloof in alle dingen te houden, gelijk een vrome en getrouwe huisvrouw haar wettigen man schuldig is, naar uitwijzen van het Heilig Evangelie?"⁸ Wij hebben een witte keursteen ontvangen en op dezelve een nieuwe naam geschreven, die niemand kent dan die hem ontvangt.⁹

Door Hem zijn zij erfgenamen Gods. Alles is uwe. Hetzij tegenwoordige, hetzij toekomstige dingen, doch gij zijt van Christus, en Christus is Gods. De Geest der aanneming doet stamelen: Abba. Vader! Want de Vader zelf heeft u lief, dewijl gij Mij liefgehad hebt, en hebt geloofd, dat Ik van God ben uitgegaan.

Ja. Hij zal haar trouw onderhouden, beschermen en verzorgen. Hij heeft het woord man verheven tot een betekenis, die het nooit zou gehad hebben zonder dit trouwverbond.

Mijn Liefste antwoordt en zegt tot mij: Sta op, mijn vriendin, mijn schone en kom. Mijn Liefste, zo noemt zij Hem, omdat Hij haar alles is geworden. Wien heb ik nevens U in de hemel, nevens U lust mij ook niets op de aarde. Zo dierbaar is Hij voor het hart dat met liefde is vervuld.

Zo noemt zij Hem, omdat zij Hem bezit. Wij onderscheiden wel hebbelijk en dadelijk bezit des geloofs. Onder hebbelijk

---

⁸ Uit het formulier om den huwelijken staat voor de gemeente van christus te bevestigen.

⁹ Naar Openb. 2:17.

bezit verstaan wij dan de uitgangen des geloofs naar Hem, het uitstrekken der geloofsgenegenheid naar Hem, ja zelfs het omhelzen van Hem in het geloof. De zondaar, die door de Heilige Geest wordt onderwezen in de rijkdom des heils in de gezegende Borg en geleid tot Hem, wordt geheel ingenomen door Zijn liefde, die Hij uitlaat tot de zondaar, die naar Hem hongert en dorst. Het geloof mag Hem eigenen, mijnen. Maar de bruid doet meer wanneer zij spreekt van haar Liefste. Hij is haar van de Vader toegewezen als Bruidegom en zij aan Hem als bruid. Het is een rechtszaak geweest en vervuld is het woord: Ik zal u Mij ondertrouwen in eeuwigheid. Hier is nu het dadelijk bezit. Hij is de hare en zij de Zijne. En -wij trekken steeds de lijnen door naar Pinksteren- zij mag weten voor immer Hem toe te behoren, dat Hij haar erfgenaam gemaakt heeft door Zijn lijden en sterven van alle schatten des verbonds, ja, een erfgename Gods. Alles is uwe, maar gij zijt van Christus. Mijn Liefste is mijn en ik ben Zijn. Ik weet Wien ik geloofd heb en ik ben verzekerd, dat Hij machtig is, mijn pand, bij Hem weggelegd, te bewaren tot die dag.

Ach, hoe weinig zekerheid des heils wordt in onze dagen gevonden. Hoevelen wanen zich rijk en verrijkt en weten niet, dat zij arm, ellendig, blind en naakt zijn. Zij spreken van geloven, van de Heiland en wat niet al, maar van deze gemeenschap weten zij niet af, staan er vaak vijandig tegenover. Weer vele anderen menen in hun blindheid, dat het eigenlijk niet nodig is zo aan Jezus te zijn verbonden. Zij kennen Hem toch ook wel en vragen met de dochters van Jeruzalem: "Wat is uw Liefste meer dan een ander liefste?"¹⁰ Zij willen zeggen:

---

¹⁰ Hoogl. 5:9.

wij zijn ook van Christus! Dan is het antwoord gereed: "Mijn Liefste is blank en rood, Hij draagt de banier boven tien duizend".¹¹ "Mijn Liefste antwoordt, en zegt tot mij...". Niet is de bedoeling, dat de bruid iets heeft gevraagd, of reeds een gesprek gaande was, nee, dit antwoorden wil hier, zoals vaak het geval is, zeggen: beginnen te spreken, het woord nemen. Hoe hartinnemend is Zijn sprake, hoe zielsontroerend. Die lippen moet men hebben zien bewegen om te weten, wat Zijn sprake is. Hoe wonderbaar kan Hij het hart in beslag nemen. Zijn komst is het, die ons heil volmaakt. Zo onverwacht kan Hij zich openbaren, zo ongedacht beginnen te spreken. Wonderbaar is de taal Zijner lippen ook in onze tekst. Om te bezwijken.

"Sta op, Mijn vriendin, Mijn schone, en kom!"

Hij zegt tot mij. Tot mij, die Hem eenmaal niet kende, maar verachtte. Die nooit naar Hem zou hebben gevraagd. Tot mij. Wie ben ik? Wie is zij? Maar... wie is Hij. Hij... mij! Die mij heeft liefgehad en Zich voor mij heeft overgegeven. Hij staat achter onze muur en nu zegt Hij tot mij. Want de gemeenschap der heiligen kan de persoonlijke ontmoeting niet overbodig maken.

Hoor, welke namen Hij haar geeft. Mijn vriendin, Mijn schone. Geen wonder, dat wij verlegen worden onder de betoning van Zijn uitnemende liefde. Als Hij Zijn hart doet kloppen aan ons hart, als Zijn vrede ruist in onze ziel, als Zijn liefde stroomt in ons binnenste, dan begint ons kleine hart te zwellen en dreigt te barsten. Ik bemind, van God een kind. Mij gekend, van eeuwigheid verkoren. O, waar zovelen gaan

---

¹¹ Hoogl. 5:10.

verloren, ik gekend in eeuwige liefde, getrokken met goedertierenheid. Hij zegt tot mij.

Mijn vriendin. Neem dit woord niet in de zin van vriendschap, maar van huwelijksliefde, van de goddelijke ondertrouw. In dat woord vriendin legt Hij al de liefde van Zijn minnend hart, al de tederheid van Zijn ontfermend gemoed. Zijne liefde is een zich gevende liefde tot in de dood.

Wie zich zó hoort toespreken dreigt te bezwijken, want nogmaals herhalen wij: wie is zij, wie was zij, en wie blijft zij?

Wij zijn met God verzoend door de dood Zijns Zoons toen wij nog vijanden waren. Maar voor wie Hij stierf, leeft Hij ook en die zullen geen vijanden blijven. Voor wie Hij de zaligheid verwerft, past Hij ze ook zekerlijk toe.

Mijn schone, zo spreekt Hij haar verder toe. Hij ziet geen gebrek in haar omdat Hij haar schouwt in Zijn eigen werk en Persoon. Geheel zijt gij schoon, Mijn vriendin, en er is geen gebrek aan u.

Zo is er dan geen verdoemenis voor degenen, die in Christus Jezus zijn. Geen verdoemenis, nee, maar goddelijke goedkeuring, goddelijke prijs en lof. Ja Vader, dezen hebben waarlijk bekend, dat Gij Mij gezonden hebt. Toch blijven zij belijden: Ik ben zwart, gelijk de tenten Kedars, liefelijk gelijk de gordijnen Salomo's. Zwart in eigen bestaan, lelijk, afzichtelijk lelijk en... tegelijk schoon zonder gebrek, omdat Zijn volmaakte heiligheid ons is toegerekend, en Zijn heiligheid in ons wordt uitgewerkt. Door de gehoorzaamheid van die Enen worden velen tot rechtvaardigen gesteld. Ik ben een mens... in Christus.

Ik ben ik niet meer; Hij in mij en ik in Hem. Hoor, hoe de Heere door Ezechiël Zich verklaart: "Daarna wies Ik u met water, en Ik spoelde uw bloed van u af, en zalfde u met olie".¹² Ja, "Dan zal Ik rein water op u sprengen, en gij zult rein worden".¹³ Mijn vriendin, Mijn schone. Hij put zich uit om te zeggen hoe lief zij Hem is, hoezeer Hij haar mint.

Wat ziet Jezus haar anders dan de wereld! Vandaag zijn ze te grof, morgen te fijn. Maar gelijk de wereld Hem niet kent, kent zij ook Zijn duive niet. Zij is schoon door Zijn werk en toegepaste genade aan de ziel. Geen wonder, dat wij dreigen te bezwijken als Hij zo tot ons spreekt. Terwijl Hij zich uitlaat in Zijn liefde, is zij geheel voor Hem ingewonnen en tot Zijn dienst bereid. Ja, ik ben alleen en volkomen voor en van Hem. De historie vermeldt, dat Caesar een hertenkamp had met schone herten; zij droegen een halsband, waarop stond geschreven: raak mij niet aan, want ik ben van Caesar.

De liefde is ijverzuchtig en jaloers. Zeker, de Bruidegom wint het ver van de bruid. Met schaamte wil zij het belijden. Haar ogen en haar hart zijn niet immer op Hem gericht, noch op Hem alleen. Zij heeft dit bij de ondertrouw wel beloofd en meende het ook ten volle, maar als zij het goede wil doen, ligt het kwade haar bij. Wij weten maar al te goed, dat wij een overspelig hart in ons omdragen. En toch zegt Hij: Keer nochtans weder, gij afkerige kinderen, want Ik heb u getrouwd.

Sta op en kom...! En dan is daar de trekking van Zijn liefde, zodat zij aanstonds zich bij Hem voegt. Zij ziet haar Bruidegom staan voor de open vensters en aanstonds haast zij zich

---

¹² Ez. 16:9.

¹³ Ex. 36:25.

tot Hem om met Hem te gaan wandelen, om bij Hem te verkeren. Zij was in gepeins als verzonken en wordt opgewekt tot een gestalte der ziel, die bij haar staat past. Zij wordt opgewekt tot vrolijkheid en heilige wakkerheid. Hij wil hen inleiden in de verborgenheden Zijns heils. Elk kind des Heeren moet dorsten naar Zijn gemeenschap, naar onderwijs uit Zijn mond en inleiding in Zijn wegen. Voorts broeders, weest blijde, wordt volmaakt, zijt getroost, zijt eensgezind, leeft in vrede en de God der liefde en des vredes zal met u zijn.

Hij wil met haar wandelen in het veld, want het is lentetijd. Die schone tijd van het frisse en jonge groen, van de eerste vruchten, liefelijke bloesem en schone zang.

"Gedenk mijner, o HEERE! naar het welbehagen tot Uw volk, bezoek mij met Uw heil; opdat ik aanschouwe het goede Uwer uitverkorenen; opdat ik mij verblijde met de blijdschap Uws volks; opdat ik mij beroeme met Uw erfdeel".¹⁴

Het is nu geen tijd om in stil gepeins binnen te blijven zitten, maar om uit te gaan in het veld. En... Hij gaat mee want anders kunnen wij toch geen vreugde hebben; hebben wij geen oog voor Zijn werken. Wat is ons leven zonder Hem? Niets is er, waar ik in kan rusten. De lentetijd is aangebroken.

"Want zie, de winter is voorbij, de plasregen is over, hij is overgegaan". In het scheppingsleven is het daad van Gods trouw, wanneer alles weer uitloopt. Zomer en winter zullen niet ophouden. Hij vernieuwt het gelaat des aardrijks. Hoe groot zijn Uw werken, o Heere. Gij hebt ze alle met wijsheid gemaakt, het aardrijk is vol van Uw goederen.

---

¹⁴ Psalm 106:4-5.

De winter is voorbij. Weer voorbij, ook al was het weinig winter in de natuur de voorbijgesnelde maanden. De winter is voorbijgegaan, al was het de laatste weken koud.

Een sneeuwkleed van bloesem bedekt de bomen en de velden. De vogels zingen hun lentelied. Wat is er op deze gevloekte aarde nog veel schoonheid gebleven. Hebben wij er wel oog voor en worden wij erdoor opgeleid tot Hem die alles heeft voortgebracht en nog door zijn voorzienigheid onderhoudt? Opgeleid tot de Schepper en Onderhouder aller dingen, die nu in Christus de Vader Zijner kinderen is? Ook het lenteleven maakt de Heere tot beeld van geestelijke werkelijkheden.

Winter en lente, daarvan kunnen wij in onderscheiden zin spreken. Voor de Kerk als geheel is het winter, wanneer dorheid heerst, leven ver van de Heere. In de Middeleeuwen was het winter voor de Kerk, ook al kende deze en gene lenteleven. En hoe is het in onze dagen? Veel rumoer maar weinig waarachtig geestelijk leven, weinig lenteleven.

Het was lente voor de Kerk na Pinksteren toen dagelijks werden toegebracht tot de gemeente, die zalig wordt. Zij hadden diepe vreugde en kinderlijke eenvoud kenmerkte het leven der Kerk. Lentetijd was het, toen de reformatie doorbrak na een langen winter. Zeker, in de winter zijn er nog wel eens zonnige dagen en waait ook wel eens de wind uit het Zuiden. Soms spreekt men zelfs van onnatuurlijk winterweer. Zo kan het ook zijn voor het persoonlijk leven. En toch is het winter! Een zalige toestand maakt geen lente en evenmin een donkere regenachtige dag, winter, als het lente is. Winter ook in het persoonlijke leven, wanneer de hagel der ontdekking ons

in het aangezicht striemt, als wij zijn gezeten in donkerheid en schaduw des doods.

Wintertijd van dorheid; men gaat zonder nachtkus slapen en staat zonder morgengroet op. Het schijnt zelfs, dat velen niet anders weten en nooit hebben gekend de lente der genade vol van uitbottend leven, terwijl het hart vrolijk zingt van de daden des Heeren. Het schijnt wel of de Kerk in onze dagen woont aan de Noordpool.

Nee, ik heb nu niet het oog op het jubelend naamchristendom van onze dagen, maar Gods ware Kerk verspreid en verdeeld alom. Geen wonder, want het oordeel begint van het Huis Gods. Daar zijn winters van beproeving, moeite en verdriet.

Maar lentetijd spreekt ons van opbloeiend leven, voor het eerst of bij vernieuwing. Er is verschil tussen de eerste en latere lentetijden in het leven der genade. De Heere beloofde: "En aldaar zal zij zingen, als in de dagen harer jeugd, en als ten dage, toen zij optoog uit Egypteland".¹⁵ Die eerste lente is de tijd der eerste liefde, wanneer de boeien der zonde zijn geslaakt, vrede met God is verkregen, Jezus is gemijnd door het geloof. "Toen hieven zelfs de heidenen aan: "De HEER' heeft hun wat groots gedaan".¹⁶ Is het dan voor u ooit lente geweest? Hebt u zelfs wel ooit een blik op Jezus geslagen, en uitgeroepen in volzalige zielsverrukking: Mijn Jezus, mijn een en mijn al! Beproof uzelfen of u in het geloof zijt, ook aan deze maatstaf des Woords, het lenteleven der genade. Bij hernieuwde lente brandt het liefdesvuur rustiger dan vroeger, is de vrede meer bevestigd door de omgang en de

---

¹⁵ Hos. 2:14.

¹⁶ Psalm 126:1 (berijmd).

ervaring des levens, opgedaan in de strijd. Want zij zijn zichzelf zo tegengevallen, maar... de Heere is meegevallen. Hun ontrouw deed Zijn trouw niet teniet. Hij bleef dezelfde. Trekt die eerste lente uw hart? Is het nu wintertijd? Of is het wellicht herfst? De vruchten rijpen en vallen straks de landman in de schoot. Wellicht zijn we dicht bij Huis.

"Want zie, de winter is voorbij, de plasregen is over, hij is overgegaan". Wintertijd spreekt ons van koude, van versterking, van onvruchtbaarheid. Maar wellicht is uw levensboom tweemaal verstorven, niet alleen ontdaan van blad en bloesem, maar van leven in de wortel, want van nature zijn wij dood door de zonden en de misdaden.

De winter is voorbij. Is dit zo voor u? Leeft u omdat u zijt gestorven en is voor een doorn een dennenboom opgegaan en voor een distel een mirteboom? Anders zult u van deze overdenking niets kunnen verstaan, noch lentetijd begeren, want zonder leven is ook de begeerte dood. Of is het winter geworden voor de ervaring van uw hart?

Van deze boom geen vrucht in der eeuwigheid... hoort dan: uw vrucht is uit Mij gevonden. Paasleven brengt lenteweelde. De winter is voorbijgegaan.

Zo verschijnt de Bruidegom geheel op het onverwachts aan de bruid en nodigt haar uit mee te gaan in het veld, want het is lentetijd geworden. Luister maar naar Zijn hartinnemende stem: "Want zie, de winter is voorbij, de plasregen is over, hij is overgegaan".

In het Oude Testament worden slechts twee jaargetijden onderscheiden: winter en zomer. De dichter zingt ervan: "De dag is Uwe, ook is de nacht Uwe; Gij hebt het licht en de zon

bereid. Gij hebt al de palen der aarde gesteld; zomer en winter, die hebt Gij geformeerd".¹⁷ In Palestina vangt de winter in oktober aan en kenmerkt zich door schier aanhoudende, vaak zware regens, en heet daarom de regentijd. Gelijk wij lezen: "Maar des volks is veel, en het is een tijd van plasregen, dat men hier buiten niet staan kan".¹⁸ In januari gaan de regens vaak in sneeuw over en vormt zich in de nachts enig ijs dat echter overdag weer smelt. In februari heldert de lucht, vooral in het Zuiden, op en heeft men enkele lentedagen, maar in maart en april vallen weer regens die echter niet meer met koude verbonden zijn. Midden april begint dan het droge seizoen, de zomer. De tijd waarover het hier dus gaat is zo ongeveer onze lente. Nu is de winter voorbij. Het is lente geworden.

Hoor maar hoe die lente wordt beschreven.

"De bloemen worden gezien in het land, de zangtijd genaakt, en de stem der tortelduif wordt gehoord in ons land". Dit zijn de bewijzen van de lente. Het leven openbaart zich nu eenmaal. In de schepping blijkt dit voor ieders oog. In de lente worden bloemen gezien, is de zangtijd der vogels, rijpen de jonge druifjes. Niemand kan zeggen, dat het lente is wanneer alles onder de sneeuw ligt, wanneer geen geluid van vogels wordt gehoord. Aan het kleed, dat de aarde draagt kunt u zien welk jaargetijde is aangebroken. In het leven der genade is het niet anders, ook al moet aanstonds worden opgemerkt, dat wij hier een wereld binnen treden, die met onze ogen niet kan gezien worden, omdat daar een wet heerst die

---

¹⁷ Psalm 74:16-17.

¹⁸ Ez. 10:13.

niet met het scheppingsleven overeenstemt. Het werk van de Geest is verborgen. De wereld ziet Hem niet, zo sprak Jezus. En Nicodemus, in zijn nachtelijk gesprek, wees Hij erop, dat een mens die uit de Geest geboren wordt gelijk is aan de wind wiens geluid u hoort maar u weet niet vanwaar hij komt noch waar hij heengaat. De zondaar die bearbeid wordt door de Geest des Heeren wordt gekend aan het geluid van de wind des Geestes, de adem des Almachtigen. U hoort soms het geluid van de wind alsof het geroep tot u doordrong der zeelieden ver weg op de zee die dreigen te vergaan. Of wel het is als beluistert u het kreunen der weduwen over de verwanten die verzwolgen werden door de golven. O dat doordringende, scherpe geluid in ontdekkingstijd. Zulk een mens geeft het geluid, dat de Geest doet horen in het hart door het Woord. Maar soms ook is het geluid als van de Aeolusharp in het venster, het zwelt, daalt, rijst en geeft al de tonen van de muziek. Wanneer de Geest het bloed van Jezus prijst, wordt geboren het geluid van de tortelduif, vol tedere ontroering. Wee, wie Gods duive verschrikt of verjaagt.

Het werk des Geestes kan niet verborgen blijven. Zo deze zwijgen, de stenen zouden haast spreken. Het leven der genade moet zich openbaren. In de Kerk als geheel maar evenzeer in het leven van de enkelen mens.

Het leven der genade kan niet verborgen blijven. Niemand mag noch kan begeren incognito naar de hemel te reizen. En het is een vaag teken wanneer de mond stelselmatig zwijgt van hetgeen het hart beroert. Dat kan niet worden goedge maakt door erop te wijzen dat er veel gepraat is zonder daad.

In de schepping wordt de lente gekend aan eigen levensverschijnselen.

Onze tekst spreekt van de bloemen. Zie rondom u en een rijke bloemenweelde boeit uw oog op veld en tuin. Bij de bloemenweelde komt de bloesemrijkdom. Daarop wordt hier vooral ook gedoeld. De bloemen worden gezien op het land. Daar is de blanke lelie en welriekende roos, de schone cyprusbloem. Daar zijn de granaatappelboom, mirteboom en wijnstok. De zangtijd genaakt. Zij is aangebroken. De vogelen des hemels worden gehoord van tussen de takken.

De stem der tortelduif wordt gehoord in ons land. Deze vogel wordt hier met name genoemd. Zij is bekend om haar bijzonder teer geluid, de enige vogel ook die mocht geofferd worden. Het is een trekvogel die in de lente naar Kanaän kwam en zo aankondiger was van de zomer. De profeet neemt de tortelduif als beschamend voorbeeld voor zijn volk wanneer hij zegt: de ooievaar, de kraan, de zwaluw en de tortelduif nemen de tijd hunner aankomst waar, maar Mijn volk verstaat niet.

De vijgenboom brengt zijn jonge vijgjes voort. Dit is een der meest bekende bomen naast de wijnstok, van grote vruchtbaarheid. Hij stond daar in wintertijd met zijn kale takken zonder enig sieraad, niet gelijk de dennenboom altijd groeiend. Maar vroeg in het voorjaar bot hij uit en onder het blad schieten reeds de jonge vijgen uit. Gedurende bijna negen maanden brengt hij vruchten voort. Denk maar hoe de Heere Jezus ons de onvruchtbare vijgenboom tekent. O juist die boom kiest Hij, omdat hij zo vruchtbaar is.

Drie jaren kwam de landman zoekende vrucht maar vond geen. Daarom luidde het bevel: houw hem uit, want waartoe beslaat hij ook onnuttelijk de aarde. En dan weer gebruikt de Heere Jezus deze boom in het uitbotten als beeld van de komende zomer. Als zijn tak nu teer wordt en de bladeren uitspruiten, zo weet, dat de zomer nabij is. Wordt Gods Israël Zijn tortelduive genoemd in Psalm 74, bij de profeet Hosea lezen wij: "Ik vond Israël als druiven in de woestijn, Ik zag uw vaderen als de eerste vrucht aan den vijgeboom in haar beginsel".¹⁹ Met een enkel woord tekenden wij de uitdrukkingen in onze tekst, om zo te kunnen komen tot de samenvattende betekenis voor het lentebeeld van het leven der genade. De bedoeling kan toch niet zijn elk beeld afzonderlijk geestelijk over te brengen. Dat zou leiden tot willekeur in de verklaring. In het vervolg zullen wij gelegenheid hebben bij enkele bijzonderheden nog stil te staan. De Lentetijd is een periode in het leven van aangenaam, zalig genieten. De lente heeft zijn bijzondere bekoring. Nog geen hitte maakt ons vermoeid. Geen wolken van stof doen onze ogen tranen en belemmeren onze adem. Geen onweders verschrikken ons. Alles is liefelijk. Wij zijn als in het huis van 'Uitlegger' en wandelen op de heuvel Liefelijkheid. Alle zintuigen worden bekoord naar de beelden van onze tekst. Ons oog aanschouwt het goede van Gods uitverkorenen en wij blikken verwonderd op naar al het schone en liefelijke dat ons oog boeit. Hier weidt mijn ziel met een verwonderend oog. Wij zien de Koning in Zijn schoonheid, de beminnelijke Jezus die ons maakte tot hetgeen wij door genade zijn. Hij is de appelboom onder de

---

¹⁹ Hos. 9:10.

bomen des wouds. "Ik heb groten lust in Zijn schaduw, en zit er onder, en Zijn vrucht is mijn gehemelte zoet".²⁰ Hij is de Roos van Saron en de Lelie der dalen. Zo wordt ons oog niet verzadigd van zien noch ons oor van horen. Hij verschijnt voor het oog der ziel als Bruidegom in zijn ongekende en onbeschrijfelijke schoonheid. Mijn Liefste is blank en rood. Rood als de Roos, blank als de Lelie. Door Zijn blanke reinheid en oprechtheid straalt Zijn bloed door en wij aanbidden dat Hij zijn leven gaf. Lentetijd. Dat is Hij nu voor mij, die Hem verstootte en weigerde te erkennen. Ja, mijn beker is overvloeiende, mijn hart verheugt zich en mijn tong zingt godgewijde tonen.

Lentetijd is de tijd van vruchtbaarheid. "Zij zullen ten leven voortbrengen als koren, en bloeien als de wijnstok".²¹ Lentetijd. Ook de geestelijke blijdschap openbaart zich dan als het ganse hart vervullend. En wij voelen ons jong en sterk. De toekomst ligt voor ons als zonnig pad door de lentezon overstraald. Als de zomer komt wordt onze gang wel eens trager en onze voeten bestoven, de zon brandt. Maar in de lente... wij kunnen alles en zeggen van harte: Ik zal eeuwig zingen van Gods goedertierenheid.²²

Wanneer de zon aan de kimmen verrijst, een ogenblik zijn we wakker om de Heere te prijzen. "De woestijn en de dorre plaatsen zullen hierover vrolijk zijn, en de wildernis zal zich verheugen, en zal bloeien als een roos".²³ Ja, de zachtmoedigen zullen vreugde op vreugde hebben in de Heere. De

---

²⁰ Hoogl. 2:3.

²¹ Hos. 14:8.

²² Psalm 89:1 (berijmd).

²³ Jes. 35:1.

klederen zijn doorgeurd van de reuk des velds. "Zijn scheuten zullen zich uitspreiden, en zijn heerlijkheid zal zijn als des olijfbooms, en hij zal een reuk hebben als de Libanon".²⁴ Ja. kinderlijk vertrouwen is in het hart en wij hebben geen zorgen. Zou Hij, zo zeggen zij vol geloofsvertrouwen kinderlijk blij, zou Hij, die ons uit zo grote nood en dood verlost heeft, dan niet altijd weer verlossen? Nee, zij kunnen geen kwaad van de Heere denken en zichzelf kennen zij nog niet genoegzaam in eigen bestaan, om wakend te bidden en te bedenken dat de geest wel gewillig maar het vlees zwak is. Daarom is ook de zomer nodig om te rijpen in de middagzon der genade voor de oogst van de herfst.

Een tweede lente draagt dan ook een eigen karakter. Ik denk aan een ontslapen zuster, die is afgereisd naar de hof des hemels en nu zingt onder de vogelen van het paradijs. Er was een tijd in het leven zoals maar weinigen kennen in die eerste lente, dat alles door de vrede bloeide. Het bleef langer lente dan bij menig ander het geval is. Het bleef lente tot in de zomer van het leven, en toch was het niet meer als in het begin der lente. O zeker, het ging nog uit boven veler lente en boven de herfst van gerijpte christenen, maar toch was het niet meer als in de dagen der jeugd. De Heere echter zal nieuwe wonderen bereiden, ook al kon niemand vermoeden hoe. Hij begint door Zich te openbaren door Zijn Woord. Hij zou het beter nog maken dan in het begin: "En aldaar zal zij zingen, als in de dagen harer jeugd, en als ten dage, toen zij optoog uit Egypteland". Hoe kan dat, zo vroeg deze en gene, hoe kan het ooit nog beter zijn dan toen? Is het dan nu niet goed zei

---

²⁴ Hos. 14:7.

een ander? Een geweldige honger naar Zijn Woord deed zich gevoelen. En met een gerijpt leven door de genade kwam die tweede lente, die door een tweede zomer en een korte herfst waarin het toch lente bleef voerde naar het paradijs hierboven. Zo is dan door de Brudegom een vroegrijpe vrucht geplukt, en was die lente met de blijdschap der jeugd en het dragen van de zomerhitte - ja, de zon heeft haar beschenen - verbonden. En de Landman heeft tot in de herfst Zijn hand niet afgetrokken, maar de lente bleef. En zo was het toch waar gebleken wat de Heere Jezus had gesproken. Geprezen zij daarvoor Zijn Naam.

Vroeg naar Huis, daar is het eeuwig lente. In die tweede lange lente wordt een diepe kennis geboren van de geheimen des heils, een nauw leven aan Gods Vaderhart en toch als droevig zijnde altijd blijde. Noorden- en Zuiderwind waaiden tegelijk. Toch was het nooit koud. De lentetijd is de tijd van vrolijk gezang. Komt, hoort toe, o allen die God vreest, en ik zal u vertellen wat Hij aan mijn ziel gedaan heeft. Mijn mond zal Uw gerechtigheid vertellen, de ganse dag Uw heil. Ja, zij zullen Uw gerechtigheid met gejuich verkondigen. Mijn hart is bereid, o God, ik zal zingen, ja, psalmzingen. En toch niet meer die overmoed van de eerste lente, maar de vastheid van levensgang leunende op haar Liefste.

Een tweede lente. Zelfs vorstelijke personen hebben die lentezang gehoord als zij de stap van de paarden lieten vertragen... daar werd schoon gezongen. Maar een andere Vorst luisterde naar het geluid van Zijn tortelduive en sprak: "Geheel zijt gij schoon, Mijn vriendin, en er is geen gebrek aan u". En dan... wanneer mag ik komen, eeuwig bij U wonen'.

Zie dat was lente, en die Vorst leeft eindeloos, die haar zijn bruid wil noemen en om haar inwendig schoon haar wil roemen. Mijn ziel verlangt zeer naar de tijd der bruiloft. Kom grijpen wij moed om gasten te vergaderen voor de koninklijke dis, waar alles, alles, enkel liefde is. Hebben wij dan geen kleine zuster meer? Waar zijn onze kinderen? Staat de groei stil? Hebben zij hun geestelijke 'vaders' niet meer nodig? "Want al hadt gij tienduizend leermeesters in Christus, zo hebt gij toch niet vele vaders; want in Christus Jezus heb ik u door het Evangelie geteeld", schrijft Paulus²⁵. Maar luister nu weer, hoe de Koning Zijn bruid prijst.

"Hoe schoon is uw uitnemende liefde, Mijn zuster, o bruid! hoeveel beter is uw uitnemende liefde dan wijn, en de reuk uwer oliën dan alle specerijen!"²⁶

Lentetijd. Weer ga ik u een vraag doen. Is het ooit lente voor u geweest? Kent u de verborgen omgang met Koning Jezus? Werd de nood van uw ziel opgelost in Zijn wonden? Wij weten het wel, dat reeds hoop gloort wanneer Jezus in de nood Zich doet kennen door Zijn Woord en Geest aan het hart. Dan wordt er nog wel eens gezongen in stilheid of wel luide met blijde klanken. Maar bent u wel Zijn eigendom geworden en hebt u niet slechts de keuze van Ruth gedaan maar bent u met Hem verenigd?

Lenteleven is zo schoon. Waarom zullen de dagen uwer jeugd voorbijgaan zonder deze vreugde? Hink toch niet op twee gedachten. "Kust den Zoon, opdat Hij niet toorne".²⁷

---

²⁵ 1 Kor. 4:15.

²⁶ Hoogl. 4:10.

²⁷ Psalm 2:12.

Indien Hij dan zo beminnelijk is waarom wilt u niet loslaten wat losgelaten moet worden om Hem toe te behoren? Hebt u wel oog en hart voor de volheid Zijner liefde in het volbrachte werk aan het kruis? Gaat u wel uit op de voetstappen der schapen en gaat u niet voorbij aan de woningen der herders? Maar ik zal u niet verder vragen, maar anderen vermanen om hun roeping en verkiezing vast te maken. Dat doende zegt de apostel, zult gij nimmermeer struikelen.

Wat is er weinig bloemenweelde in het leven der genade. Terwijl wij dit schrijven is het buiten nog koud... maar het is of de meiregen zal gaan vallen die zegen brengt in het rijk der schepping. De Heere gedenkt toch Zijn verbond. De bloemen van geloof, hoop en liefde gaan ontluiken en verspreiden hun aangename geur.

In lentetijd trekt ook het tere gebed de aandacht. Onze tekst spreekt daarvan als Hij zegt: de stem der tortelduif wordt gehoord in ons land.

Israël is Gods tortel. De Kerk maakt gebruik van die naam om een beroep te doen op het vaderlijk ontfermen des Heeren. Denk maar aan de klacht die wordt geboren uit het geprangd gemoed in Psalm 74: "Geef aan het wild gedierte de ziel Uwer tortelduif niet over; vergeet den hoop Uwer ellendigen niet in eeuwigheid". Zo raakt Gods gemeente het hart des Heeren. Want Hij is zeer gevoelig op het leven der Zijnen.

Men zou wanen, dat deze tortelduiven des Heeren eerder de liefde zouden winnen van allen die haar naderen dan dat zij iemands haat zouden opwekken. En toch worden zij door zeer velen mishandeld. Omdat zij hun niet gelijk zijn; omdat zij niet tot hun getal behoren; omdat hun persoon en hun

offeranden meer Gode behagen dan de hunne; omdat zij hen bestraffen om hun boze wegen; omdat zij de zonde betreuren van zichzelf en anderen. Zij vertoornen zich op de tortelduif zelfs om haar klagend gekir; zij zullen smalen op hun zuchten en tranen.

De Heilige Geest leert ons zuchten en wenen. Maar ook in lentetijd? Kunnen wij dan leeuwerik, nachtegaal en tortel tegelijk zijn? Zeker kan dat niet alleen, maar dat moet zelfs. Wij zouden het kunnen vergelijken met een orgel. Daar is de lage onderton en de heldere boventoon. Wanneer die onderton er niet is ontbreekt de harmonie. Het vrolijk christendom kent alleen een schelle onwelluidende boventoon, die het godvruchtig gemoed slechts kwetsen kan. De waarachtige vernedering van het hart ontbreekt, het levende besef van Gods majesteit en onze verlorenheid in onszelf wordt gemist. Ook als twee hetzelfde zingen is het niet hetzelfde, evenmin als twee hetzelfde zeggen, dit nog hetzelfde is. Ook hier moet het snode van het kostelijke worden onderscheiden.

De Heilige Geest ontsteekt hemels licht in de ziel en draagt het olijfblad des vredes met Zich. In ons land wordt de stem der tortelduif gehoord. De inwoners van Kanaän hebben hun eigen klimaat, plantengroei en gevogelte.

De kinderen Sions spreken de taal Kanaäns. Dat land is de erve der knechten des Heeren. Israël zal zeker alleen wonen. Het geluid van de tortelduif spreekt ons van gramschap tegen de ijdele waan der trotse zielen. Want wanneer wij roemen in de genade zo belijden wij tegelijk onwaardig te zijn. God te hebben vertoond, en nu zag Hij toch naar ons om.

Zodra dat bewustzijn ons ontzinkt of slechts als een ledige klank, maar geen daad in ons gesprek en lied aanwezig is, dan wordt het hoog tijd dat wij afdalen in de vallei van ootmoed. Aan de ene zijde kan men opmerken veel klagen zonder smart en dan ontbreekt de dankerkentenis, dan is het vertoon en is de arme dwaze mens blij met zichzelf in zijn armoede. Waant zich diep ontdekt en ziet zijn eigengerechtigheid niet. Maar daar staat tegenover het roemen zonder verbrokenheid des harten, zonder verwondering over het eeuwige wonder dat God naar ons omzagt en omziet. De duive kirt in lentetijd, ja dan is de klacht het meest welluidend, want wij zijn nu schuldenaar geworden aan de liefde. Die mij heeft liefgehad en Zich voor mij heeft overgegeven. De blijde jubelzang wordt doorkruist van het geluid der tortel.

Zo moet het blijven ons leven lang. In de tweede of derde lentetijd van ons leven geldt dit nog in andere zin dan in de eerste lente. Want in die lente gaat de klacht meer over het feit dat wij vijanden waren, God hebben getergd, ons hebben verzet tegen de genade. Later verstaan wij beter wat Paulus bedoelde in Romeinen zeven: "Ik ellendig mens, wie zal mij verlossen uit het lichaam dezès doods?"²⁸

Maar nu verkrijgt de belijdenis en de roem des geloofs verdiepte betekenis: "Ik dank God, door Jezus Christus, onzen Heere".²⁹ De stem der tortelduif wordt gehoord in ons land. Het gebed wordt uitgestort als reukwerk voor Gods aangezicht, de uitbreiding der handen is als het avondoffer. Hun

---

²⁸ Rom. 7:24.

²⁹ Idem vers 25.

begeerten worden met dankzegging bekend bij God. De troon der genade is open en het hart ontsloten.

De vijgenboom brengt zijn jonge vijgies voort. Jonge tere vruchten botten uit. Wie had dit kunnen denken of verwachten in de koude, lange winter?

Daar is de botte des geloofs. De knop breekt open. In wintertijd van ontdekking of afzakking wordt het geloof niet openbaar. Twijfeling, vrees, toorngevoel doorkruisen de ziel. Nu verschijnt genade in plaats van toorn, het Evangelie is als een nieuwe ongekende boodschap. Het geloof gelooft de beloften, omhelst de Heere Christus. Het leeft van binnen en de Geest des Heeren, Die het uit Christus neemt, vermaakt onze ziel. De vrede bloeit, de blijdschap groeit.

Vorbij de winter, bar en koud,
De lente lacht ons toe!
Hoor nu... de tortel blij te moe,
Ze jubileert in 't hout.

Nieuw leven ritselt in de vijg.
Die geheel verstorven scheen.
De wijnstok, geurend om zich heen,
Biedt vrucht aan elke twijg.³⁰

---

³⁰ Dit gedicht is alleen terug te vinden in het boek 'Van het lied der liederen. Het Hooglied van Salomo. Voor de gemeente verklaard en toegepast in toespraken' door C.H. Spurgeon. In 'een lente sermoen' over Hooglied 2:10-13 citeert Spurgeon dit gedicht zonder de dichter bij naam te noemen en blijft zo onbekend.

De spruit des geloofs ontsluit zich nu. De hoop in de botte, in de bloem en in de vrucht is in wezen van dezelfde natuur. Mijn hope is op U, o Heere. Hij heeft ons wedergeboren, tot een levende hope, door de opstanding van Jezus Christus uit de doden.

De liefde ontplooit zich en alle vreze is gebannen. Want die vreest is niet volmaakt in de liefde. De volmaakte liefde toch drijft de vreze buiten. De liefde vergaat nimmermeer en die liefde is uitgestort in onze harten door de Heilige Geest Die ons gegeven is. Smaakt, dat de Heere goedertieren is.

De wijnstokken geven reuk met hun jonge druifjes.

Druifjes dus waar de bloesem nog aanzit. Geur, bloesem en eerste vrucht zijn er bij de wijnstok tegelijk. Van de wijnstok gaat geur uit. Van alle bomen is de wijnstok echter de minst nuttige wanneer hij geen vrucht draagt. Maakt men van wijnstokhout ook een pin, vraagt de profeet, om enig vat daaraan te hangen? "Daarom, alzo zegt de Heere HEERE: Gelijk als het hout des wijnstoks is onder het hout des wouds, hetwelk Ik aan het vuur overgeef, opdat het verteerd worde, alzo zal Ik de inwoners van Jeruzalem overgeven".³¹

Bij de wijnstok in het bijzonder gaat het om de vrucht. In de lente nu schiet de vijg op eenmaal voort met wondere snelheid. Bij de appel is er een lange tijd tussen vruchtzetting en voldragen vrucht, maar de wijnstok brengt weldra na de bloei zijn jonge druifjes voort. Kostelijk beeld van het leven der genade.

Soms is de wijnstok beeld van de Kerk. De Heere bracht Zijn wijnstok over uit Egypteland en Hij verwachtte dat hij goede

---

³¹ Ez. 15:6.

druiven zou voortbrengen, maar zie, hij bracht stinkende voort. Dan weer is de wijnstok beeld van Christus. Ik ben de ware Wijnstok, en mijn Vader is de Landman en gij zijt de ranken³². Uwe vrucht is uit Mij gevonden, spreekt de Heere. Terwijl zij in lentetijd de jonge druiven van Gods liefde proeven brengen zij druifjes voort van hartelijke tere wederliefde. Zij geven reuk en dragen vrucht.

Sta op en kom roept Hij haar toe. Hij wil dat zij zullen delen in de vreugde van de Bruidegom. Deze sprake is haar bekend. De stem haars Liefsten toch verstaat zij als geen andere. "Mijn schapen horen Mijn stem, en Ik ken dezelve, en zij volgen Mij".³³ Dan worden de blijde uitgangen des geloofs geboren om Hem te volgen waar Hij ook heengaat. De Heere is bij mij, ik zal niet vrezen.

"Dit volk heb Ik Mij geformeerd, zij zullen Mijn lof vertellen".³⁴ "Kom, mijn Liefste! laat ons uitgaan in het veld, laat ons vernachten op de dorpen. Laat ons vroeg ons opmaken naar de wijnbergen, laat ons zien, of de wijnstok bloeit, de jonge druifjes zich opendoen, de granaatappelbomen uitbotten; daar zal ik U mijn uitnemende liefde geven".³⁵ Ach, dat meer van dit lenteleven werd gezien in Gods Kerk. Het is wel zeer schaars. Dat velen een goeden reuk van Christus mogen geven. De vermenigvuldigde genade worde overvloedig in u tot heerlijkheid Gods. De Geest doorwaaie de hof der Kerk, dat zijn specerijen uitvloeien.

Sta op en kom.

---

³² N.a.v. Joh. 15:1 en 5.

³³ Joh. 10:27.

³⁴ Jes. 43:21.

³⁵ Hoogl. 7:11-12.

Voornemens zonder uitvoering aan de plannen te geven kunnen niet baten. Opstaan moet door komen worden gevolgd. De Bruidegom wil uitgaan in het veld. Zijn bruid moet gezien worden. Het leven in de binnenkamer en het bezoek in het Wijnhuis moet Christus' gemeente des te blinkender tonen voor de wereld. "Laat uw licht also schijnen voor de mensen, dat zij uw goede werken mogen zien".³⁶ Maar dat komen des geloofs brengt ook veiligheid door bij Hem te zijn Die haar wil beschermen en bewaren. Hij wil, dat zij op Zijn arm zal leunen, zal rusten aan Zijn boezem. Zo alleen kan ook de blijdschap worden bewaard en de vrede bestendig. Hij vraagt zich toch geheel aan Hem toe te betrouwen. "Wentel uw weg op den HEERE, en vertrouw op Hem; Hij zal het maken".³⁷ Hem volgen door te komen en te gaan waar Hij gaat. En... Zijn voetstappen druipen van vettigheid.

Wat ligt er loomheid op de Kerk Gods. Hoe anders was het weleer met velen van u. Werkzaam nacht en dag, vurig van geest, vol goede vruchten en nu? Dat zondige blijven zitten bij zichzelf!

Is Hij dan niet waardig gevolgd te worden, waar Hij ook henen gaat? Hij doet toch Zijn liefhebbers beërven wat bestendig is?

Het is de tijd temidden van een wegzinkende wereld Hem te volgen, op te staan en te komen. Stel u niet tevreden met het teugje dat u van Zijn liefde hebt gesmaakt, maar verlang naar volle teugen. Eet geen droge korsten als u overvloed bekomen kunt.

---

³⁶ Matt. 5:16.

³⁷ Psalm 37:5.

Opent uwen mond en Ik zal hem vervullen. "Maar een ding doe ik, vergetende, hetgeen achter is, en strekkende mij tot hetgeen voor is, jaag ik naar het wit, tot den prijs der roeping Gods, die van boven is in Christus Jezus".³⁸

De zangtijd genaakt. Deze woorden werden voorgelezen aan een stervende christin. En met hemelse blijdschap op het stervend gelaat, sprak zij: 'die is nu gekomen' en zo gaf zij de geest, om aanstonds de toon te vatten van het lied des Lams hierboven.

Maar laat ik eindigen met een versje waarin de lentetijd wordt bezongen in het leven der genade en dat aldus besluit:

Doch straks zal ik U eeuwig prijzen,
dan zal het zijn op volmaakte wijzen
als ik stervende zal henen gaan
om eenmaal juichend op te staan.

Dan zal het eeuwig lente zijn,
De winter zal voor goed verdwijn.
Zijn duive mag nu komen
En eeuwig bij Hem wonen.³⁹

---

³⁸ Fil. 3:14.

³⁹ Dit is afkomstig uit 'Pelgrimszangen' van Jansje Zondag. Jansje Zondag (1891-1935) heeft vele gedichten over haar geestelijk leven nagelaten. Deze zijn door ds. I. Kievit gebundeld en uitgegeven. De eerste zes regels komen uit gedicht 29: 'Lentetijd' en de laatste twee regels uit het gedicht 81: 'Weldra'.

